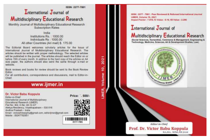
Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

పాలేరు నాటకం-పాత్రల వైవిధ్యం

ఆచార్య పంతంగి వెంకటేశ్వర్లు

పద్మభూషణ్ డా. బోయిభీమన్న నాటకాలలో పాలేరు నాటకానిది అద్వితీయమైన స్థానం. ఆయన రాసిన నాటకాలన్నింటికన్నా ఈ నాటకమే ఆయనకు ఎక్కువ గుర్తింపును తెచ్చిపెట్టింది.

1940 రాసిన ఈ నాటకం రాతప్రతిగా ఉన్నప్పుడే అనేకచోట్ల ప్రదర్శించబడింది. స్వాతంత్ర్యం రాకముందు, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత వ్యవసాయ కూలీ వర్గాలలో ఒక గొప్ప చైతన్యానికి, మార్పుకు కారణమైన నాటకం 'పాలేరు'. గ్రామీణులు, వ్యవసాయ కార్మికులు, వెనుకబడిన వర్గాలే నాటక బృందాలుగా ఏర్పడి ఈ నాటకాన్ని ప్రదర్శిస్తూ వచ్చారు. ఇలా వందలాది నాటక సమాజాలు ఏర్పడి ఆనాడు ప్రతిపల్లెను 'పాలేరు'తో పునీతం చేశాయి. ముఖ్యంగా ఆనాటి దళిత యువకుల హృదయాలను పాలేరు నాటకం ఎంతగానో కొల్లగొట్టింది. గ్రామాల్లో ప్రదర్శనలు జరుగుతున్నప్పుడు నటులు రంగస్థలం మీదనే భూస్వాములు, కామందుల చేత దెబ్బలు తినాల్సివచ్చేదంటే ఈ నాటకం భూస్వాములకు ఎంత కంఠగింపుగా మారిందో, సింహస్వప్నం అయిందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. గ్రామ గ్రామాలను ఏకంచేసి వేలాదిమంది పాలేర్ల జీవితాల్లో భావ పరివర్తనను సాధించిన నాటకం పాలేరు. ఈ నాటకాన్ని గురించి పాలేరు 19వ ముద్రణ ముందుమాటలో డా. బోయి భీమన్న ఇలా అంటారు. "సత్యహరిశ్చంద్ర నాటకం చూచి ఎందరు సత్యవ్రతులయ్యారో తెలియదు కాని, పాలేరు నాటకం చూచి వేలమంది పాలేళ్ళు పాలేరుతనాలు వదిలేసి పాఠశాలల్లో చేరడం మాత్రం వాస్తవంగా జరిగింది" అని. అలాగే ముందుమాటలో మరోచోట –

"పాలేరు నాటకం చూచి, పాలేరుతనాలు మానేసి, స్కూళ్ళలో చేరి, పెద్ద చదువులు చదివి, పాలేరు కావ్యనాయకుడి వలెనే ఆఫీసర్లయిన వాళ్ళు, ప్రొఫెసర్లయిన వాళ్ళు, రాజకీయ పదవులు అందుకున్నవాళ్ళు, వందల మంది నాకు తెలిసిన వాళ్ళలోనే వున్నారు" అని ఆయన అనడాన్ని బట్టి ఈ నాటకం ఎంతటి ఘనవిజయాన్ని సాధించిందో, విప్లవాన్ని తీసుకురాగలిగిందో అర్థం చేసుకోవచ్చు. అంతటి ఘన విజయాన్ని సాధించిన నాటకం గనుకనే 1953లో పగటి దివిటీలతో బ్రహ్మరథం పట్టి, పదివేల మంది ప్రజలు ఉన్న సభలో బోయి భీమన్నకు గండపెండేరాన్ని తొడిగించింది. నేటి కాలంతో చూసినప్పుడు పాలేరు కథ పాత చింతకాయ పచ్చడి, మూసపోయిన సినిమా కథలనే ఇది తలపిస్తుంది. కానీ ఈ నాటకం రాసే నాటికి ఇందులో చెప్పిన సమస్యలు ముఖ్యమైన సాంఘిక సమస్యలు. సామాజిక అభ్యుదయానికి గొడ్డలిపెట్టులాంటి సమస్యలనే బోయిభీమన్న తన ఈ నాటకానికి వస్తువుగా స్వీకరించాడు.

Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

స్వాతంత్ర్యం రాకముందు మన దేశంలో రాచరిక పరిపాలన కొనసాగింది. కరుడు కట్టిన భూస్వామ్య భావజాలం దేశం అంతా విస్తరించి ఉండటానికి ఈ రాచరిక పరిపాలనే ప్రధాన కారణం. ఈ భూస్వామ్య భావజాలం నిమ్నకులాలు, వెనుకబడిన వర్గాల ఆత్మగౌరవాన్ని పూర్తిగా నిర్వీర్యం చేసే విధంగా భారతదేశంలో కొనసాగింది. దీని మౌలిక లక్షణం అణచివేత, దోపిడి, వెట్టిచాకిరి అని పిలువబడే నిర్బంధశ్రమ నిమ్నకులాలు, వెనుకబడిన వర్గాల మీద బలవంతంగా రుద్దబడేది. ఈ స్థితిలో భూస్వాముల దగ్గర పాలేర్లుగా పనిచేసేవారి పరిస్థితి మరింత దయనీయంగా ఉండేది. అందుకే భీమన్న ఈ నాటకంలో బానిస వ్యవస్థను వస్తువుగా స్వీకరించాడు. "బానిసతనమును–బాపుమురా" అంటూ నాటకాన్ని ప్రారంభించి తను ఏ సందేశం ఇవ్వడానికి, ఏ సమస్యను పరిష్కరించడానికి ఈ నాటకాన్ని రాస్తున్నాడో ముందే స్పష్టంగా తెలియజేస్తాడు. రాచరిక వ్యవస్థ నుంచి వచ్చిన సాంఘిక సమస్య 'బానిస వ్యవస్థ' అయితే, వర్ణవ్యవస్థ నుంచి వచ్చిన మరో సమస్య అస్పృశ్యత. అట్టడుగు వర్గాలు, అన్ని కులాల అభ్యున్నతికి ఈ రెండు సమస్యలు తీవ్ర ఆటంకాన్ని కలిగించినటువంటివే. "విప్లవం రావలసింది మొదట సాంఘిక రంగంలో, ఆర్థిక రాజకీయ రంగాలు దానిని అనుసరించి తీరతాయి" (పాలేరు ముందుమాట) అన్నది భీమన్న అభిప్రాయం.

ఈ విషయం తెలిసినవాడు గనుకనే తన నాటకాల్లో, రచనల్లో ఈ సమస్యలకు ప్రథమ ప్రాధాన్యం ఇచ్చాడు. పైగా ఈ సమస్యలను స్వతహాగ అనుభవించినవాడు భీమన్న. తను పుట్టిన తూర్పుగోదావరి జిల్లా మామిడికుదురు గ్రామంలో అంటరానితనమే ఆస్తిగా, మూఢత్వమే మోక్షసాధనంగా, పుట్టుక వల్లనే చదువు సంధ్యలు నిరాకరించబడ్డ పాటకజనం మధ్య గడిచింది ఆయన చిన్నతనం". (శ్రీ భీమన్న సన్మాన సంచిక) ఈ పరిస్థితులను ప్రత్యక్షంగా చవి చూసినవాడు గనుకనే వాటి తీవ్రతను తన రచనల్లో అదే స్థాయిలో ధ్వనింపజేస్తాడు రచయిత.

ప్రజల ఈ సమస్యలకు వాళ్ళు చదువుకోకపోవడమే ప్రధాన కారణంగా బోయిభీమన్న భావించాడు. వాళ్ళలో విద్యాపరమైన చైతన్యం ఎప్పుడు వస్తుందో అప్పుడు ఈ సమస్యలన్నీ వాటంతట అవే పరిష్కరించబడతాయని, పటాపంచలవుతాయన్నది భీమన్న ఆకాంక్ష. పాలేరు నాటకంలో వెంకన్నను చదివించడంలోని ఉద్దేశ్యం కూడా అదే.

ఇక ఈ నాటకం ఇంతగా ప్రజల్లోకి వెళ్ళడానికి, ప్రజాదరణ పొందడానికి ఈ నాటకంలో తీసుకున్న వస్తువు నాటకం వచ్చినకాలం ఒక కారణమైతే, ఇందులోని పాత్రల సృష్టి మరో కారణంగా చెప్పవచ్చు. ఈ నాటకంలోని పాత్రలన్నీ నేటికీ సజీవరూపాలై మనముందు సాక్షాత్కరించేవే. ముఖ్యంగా వెంకన్న, ఉపకారి, వనబాల లాంటి పాత్రలు నేటి సమాజానికి సయితం ఆదర్శప్రాయాలు. ఈ నాటకంలోని

Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

వివిధ పాత్రలకు ఉన్న విశిష్టత దృష్ట్యా వీటిని విశ్లేషించుకోవడం ఎంతైనా అవసరం.

పాలేరు నాటకంలో వెంకన్న, ఉపకారి, వనబాల, కుబేర్రావు ప్రధాన పాత్రలు. సుందరం, రామం, పుల్లయ్య, సీతమ్మ, వీరేశం పాత్రలు ఓ మోస్తరు పాత్రలు, దొంగరామన్న, రౌడీరంగడు, బంట్రోతు, వ్యక్తులు, కూలీలు లాంటి మరికొన్ని చిన్నాచితకా పాత్రలున్నాయి. ఈ నాటకం 23 రంగాలుగా ఉన్నప్పటికీ కథ మాత్రం చిన్నదే.

గోదావరి తీరంలో, కాకినాడ బస్సురూట్‌లో రైతువాడ అనే గ్రామంలో కుబేర్రావు అనే చిన్నపాటి భూస్వామి ఉంటాడు. ఈయన దగ్గర పుల్లయ్య, పుల్లయ్యకొడుకు వెంకన్న, వీరేశం అనే ముగ్గురు దళితులు పాలేర్లుగా పనిచేస్తుంటారు. ఈ ముగ్గురిలో చిన్న పిల్లవాడైన వెంకన్నకు చదువుకోవాలని ఉన్నప్పటికీ తండ్రి పుల్లయ్య మాత్రం బలవంతంగా తను పనిచేసే భూస్వామి దగ్గరే పాలేరుగా నియమిస్తాడు. వెంకన్నలోని చదువు తపనను గుర్తించి ఆ ఊరి బడిపంతులు ఉపకారి, వనబాల అనే విద్యార్థిని అతన్ని ప్రోత్సహిస్తారు. వెంకన్న చదువుకోడవం ఇష్టంలేని కుబేర్రావు అతన్ని అనేక హింసలు పెడతాడు. ఈ గ్రామంలోనే ఉన్నత కులానికి చెందిన మరో సంపన్న కుటుంబం ఉంటుంది. ఈ కుటుంబం కుబేర్రావు కుటుంబం లాంటిది కాదు. ఈ కుటుంబంలోని అమ్మాయే వనబాల. వనబాల అన్న పేరు సుందరం. సుందరానికి మిత్రుడు రామం. కుబేర్రావుతో పాటు తన తండ్రి పుల్లయ్య పెట్టే బాధలు భరించలేక కాకినాడకు పారిపోయిన వెంకన్న అక్కడ అనాథ శరణాలయంలో ఉంటూ, ఉన్నత చదువులు చదివి డిప్యూటి కలెక్టర్ అవుతాడు.

కాకినాడలో ఇతని ఉన్నతికి సుందరం, రామం సహాయపడతారు. చివరలో కొంత సినిమాట్రిక్‌గా వనబాలతో ఇతనికి పెళ్ళవుతుంది. వెంకటేశ్వరరావుగా పేరు మార్చుకున్న వెంకన్న కుబేర్రావును క్షమించడం, చివరలో కష్టాలన్నీ తొలగిపోయి అందరూ కలుసుకోవడంతో ఈ నాటకం ముగుస్తుంది.

ఉపకారి:

ఈ నాటకంలో ఉపకారి పాత్రను ఉన్నతంగా తీర్చిదిద్దాడు రచయిత, రైతువాడ గ్రామ పాఠశాలకు ఉపకారి ఉపాధ్యాయుడు. పేరుకు తగ్గ మనిషి. నిమ్నకులాలు, వెనుకబడిన వర్గాల్లో ఉన్న బానిసత్వ భావజాలం తొలగిపోవాలంటే వాళ్ళు చదువుకోవల్సిందేనని, నిరక్షరాస్యత తొలగినప్పుడే భారతదేశంలో తరతమ భేదాలు తొలగిపోతాయని బలంగా భావించినవాడు ఇతను. విజ్ఞాన సంపదకు నిలయమని భావించిన భారతదేశంలో ప్రస్తుత దుస్థితికి ఎంతగానో బాధపడతాడు. తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలను బడికి పంపించకపోవడానికి వాళ్ళు చదువుకున్నవాళ్ళు కాకపోవడంతోపాటు వారి ఆర్థిక దుస్థితి, నిర్లక్ష్యం కూడా మరో కోణంలో కారణాలేనని భావించినవాడు ఉపకారి.

Cover Page

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

"ప్రభుత్వం నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను అమలు జరుపనంతకాలం పేదల్ని మనం బడికి ఆకర్షించలేం" అని సుందరం ఒక సందర్భంలో అన్నపుడు "అప్పటి వరకు మనం మడిగట్టుకొని కూర్చోవలసిందేనా" అంటాడు ఉపకారి. మనవంతు ప్రయత్నం చేసుకుంటూ పోవల్సిందేనన్నది ఉపకారి ఉద్దేశ్యం. విద్య అనే కాగడా వెలుగులో మీ పిల్లలను రక్షించుకోండి అంటూ తల్లిదండ్రులకు పిలుపునిస్తాడు. బడికి వచ్చే పిల్లలకే పాఠాలు చెపుతాననే సాధారణ ఉపాధ్యాయుడి మనస్తత్వం కాదు ఉపకారిది. ఒక లక్ష్యం ఉన్న ఉపాధ్యాయుడు కాబట్టే గ్రామ వీధులన్నీ తిరుగుకుంటూ ఎదురుపడ్డ రైతులకు తమ పిల్లల్ని బడికి పంపించమని కోరతాడు. రైతులు, రైతుకూలీలు దారిలో తనను అవహేళన చేసినా, చీత్కరించుకున్నా అతను పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. అది వాళ్ళ అమాయకత్వం అని అనుకున్నాడే తప్ప తనకు జరిగిన వ్యక్తిగత అవమానంగా భావించలేదు.

చదువుకు సంబంధించి ఇటువంటి అభిప్రాయాలు, లక్ష్యం ఉన్న ఉపకారికి చదువుమీద స్వతహాగా ఆసక్తి ఉన్న వెంకన్న కనిపించాడు. వెంకన్న చురుకైన పిల్లవాడు. మంచి లోకజ్ఞానం ఉంది. ఏ విషయాన్నైనా ఇట్టే గ్రహించగలుగుతాడు. పాటలు బాగా పాడతాడు. అన్నింటికీ మించి చదువుకోవాలన్న తపన అతనిలో బలంగా ఉంది. "నూరు కాకుల మధ్య ఒక కోకిలలా" వెంకన్న ఉపకారికి కనిపించాడు. వెంకన్నకు బడికి వెళ్ళాలని, చదువుకోవాలని ఉన్నా కుటుంబ వాతావరణం అందుకు అనుకూలంగా లేదు. కుబేర్రావు అనే క్రూరుని చేతిలో వెంకన్న చిక్కుకొని ఉన్నాడు. అందుకే వెంకన్న బడికి రాలేకపోతే, బడినే వెంకన్న దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళాడు ఉపకారి. వెంకన్న పశువులు కాసేచోటికే తనూ వెళ్ళి అతనికి పుస్తకాలు ఇస్తూ ప్రోత్సహించాడు. వెంకన్న బడికి వస్తే తానే పుస్తకాలు, బట్టలు కొనిస్తానంటూ ఆ ఖర్చులను కూడా భరించడానికి సిద్ధపడ్డాడు.

అట్లా కూడా వీలుపడకపోతే రాత్రి బడికి రమ్మన్నాడు. తల్లితండ్రుల్లో విద్యాపరమైన ఆసక్తిని పెంపొందింపజేస్తే పిల్లలను బడికి పంపుతారనే ఆశతో రాత్రి బడిని కూడా తానే ఏర్పాటు చేశాడు. ఉపకారి వెంకన్న విషయంలో పుల్లయ్యకు ఎంతో నచ్చచెప్పాలని చూశాడు. వెంకన్నను తన చేతిలో పెడితే మహారాజును చేస్తానని ఆశ చూపాడు. అయినా పుల్లయ్య వినకపోవడంతో మూర్ఖుడైన పుల్లయ్యకు వెంకన్న కొడుకై పుట్టడం అనే ప్రమాదం జరిగిందని బాధపడ్డాడు. వెంకన్న వంటి రత్నం మట్టిగొట్టుకుపోతున్నాడని ఉపకారి మధనపడ్డాడు. అంధకారం ఎక్కువ అవుతున్నాకొద్దీ వెలుగుచూసేవాడి బాధ్యత పెరుగుతుందని అంటూ వెంకన్న విషయంలో పెరుగుతున్న తన బాధ్యతను గుర్తుచేసుకున్నాడు.

చదువుకున్న పిల్లలతో స్నేహమేంట్రా" అంటూ వెంకన్నను కుబేర్రావు కొట్టిన సందర్భంలో "సంఘం, మతం బోధిస్తున్న దుర్మార్గపు మూఢసూత్రాల నుంచి బయటికి రా" అంటూ కుబేర్రావు

Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

ప్రవర్తనను, పద్ధతిని హెచ్చరిస్తాడు ఉపకారి. ఇది ఉపకారిలోని ధైర్యసాహసాలకు మచ్చుతునక. తాను చనిపోయి కామందులకు కామందునై పుట్టి తన పగ సాధించుకుంటానని వెంకన్న చెప్పిన మరో సందర్భంలో "పునర్జన్మ సిద్ధాంతాలు తప్పు ప్రజలను మోసగించడానికి పుట్టిన సిద్ధాంతాలు అవి, అసలు దేవుడున్నాడనేది మూఢ విశ్వాసం అంటూ తనలోని నాస్తికవాద లక్షణాలను ప్రకటించుకుంటాడు. వెంకన్న మీద హింస స్థాయి పెరిగినపుడు 'వెంకన్నను ఈ ఊళ్ళో ఎవరూ బ్రతకనిచ్చేటట్లు లేదు ఇతన్ని కాకినాడ అనాథ శరణాలయానికి పంపివేయడమే మంచిది" అంటూ ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి అందుకు తగ్గ ఏర్పాట్లను చేసింది కూడా ఉపకారే. వెంకన్న కాకినాడ ఆనాధాశ్రమంలో ఉంటూ చదువులో అభివృద్ధి సాధించడం ఉపకారికి ఎంతో సంతోషాన్ని కలుగజేస్తుంది. "కష్టసుఖాలు ఒకదానివెంట ఒకటి పోతూ ఉంటాయి. వెంకన్న ఎంత కష్టం అనుభవించాడో అంత సుఖం అనుభవించాల్సి ఉంది" అంటూ ఇక్కడ నాస్తిక వాదానికి భిన్నమైన ప్రకటన చేయడం ఒకింత ఆశ్చర్యమే. వెంకన్న ఉన్నత చదువుల కోసం డబ్బు అవసరం అవుతుందని తెలుసుకున్న వనబాల తన మెడలోంచి 'కాసుల పేరు' తీసి ఇచ్చినపుడు ఉపకారి వద్దని వారిస్తాడు. దీనివల్ల వనబాలకు ఎదురయ్యే సమస్యలను ఆమె కోణంలోంచి ఆలోచించి నచ్చజెప్పడం ఉపకారిలోని సహృదయతకు నిదర్శనం.. వెంకన్న మీద వనబాలకు కలిగిన ప్రేమను కూడా ముందే గ్రహిస్తాడు.

వెంకన్న వెంకటేశ్వరరావుగా మారి డిప్యూటి కలెక్టర్ హోదాలో రైతు వాడ గ్రామానికి వస్తాడు. కాసులపేరు కేసులో ఇరుక్కొని జైలులో ఉన్న ఉపకారిని, వీరేశంను విడిపించిన తరువాత వెంకన్న ఉపకారిని "పంతులుగారు. ఇదంతా మీ చలువ" అంటాడు. ఇక నుంచి తనతోనే ఉండమని వెంకన్న కోరినప్పుడు "నీవంటి కలెక్టర్లను ఎంతో మందిని దళిత సంఘం నుంచి తయారు చేయాల్సిఉంది." అంటూ తన బాధ్యత ఒక్కరితో తీరిపోయేది కాదు అన్న భావనను వ్యక్తం చేస్తాడు. ఉన్నత పదవుల్లోకి వెళ్ళినంత మాత్రాన సరిపోదు. ప్రజలకు న్యాయం చేసే మంచి అధికారులుగా గుర్తింపు పొందాలనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తాడు ఉపకారి. ఈ విధంగా ఒక లక్ష్యంకోసం వెనుకబడిన, నిమ్నకులాల బాగుకోసం కృషిచేసిన మంచి ఉపాధ్యాయుడుగా, వెంకన్న లాంటి పాలేర్ల జీవితగతినే పూర్తిగా మార్చివేసిన వ్యక్తిగా ఉపకారి ఈ నాటకంలో దర్శనమిస్తాడు. బోయి భీమన్న తాను చెప్పదలచుకున్న విషయం అంతా ఈ పాత్ర ద్వారే చెప్పాడు. భీమన్న వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు కూడా ఈ పాత్ర ద్వారా వ్యక్తం అయ్యాయి.

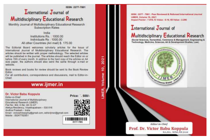
Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

వెంకన్న

ఈ నాటకంలో కథానాయకుడు వెంకన్న. పాలేరుగా మొదలైన ఇతని జీవితం అనేక కష్టాలను అధిగమిస్తూ కొనసాగి ఉన్నతస్థితికి చేరుకుంటుంది. కుబేర్రావు దగ్గర పాలేరుగా పనిచేస్తున్న వెంకన్నకు చదువుకోవాలన్న కోరిక బలంగా ఉంది. ఈ కోరిక ఆయనకు స్వతహాగా వచ్చిందే తప్ప ఎవరో చెబితే వచ్చింది కాదు. వెంకన్న తండ్రి పుల్లయ్యకు కుబేర్రావు చెప్పిందే వేదం. తన కొడుకు చదువుకు సంబంధించిన ఇష్టాయిష్టాలతో అతనికి సంబంధం లేదు. వనబాల మాటల్లో అయితే 'అతను బుర్రలేని కట్టుబానిస". ఉపకారి మాటల్లో అయితే "మూర్ఖుడైన పుల్లయ్యకు పుట్టడం అనే ప్రమాదం జరగడం వల్లనే వెంకన్న వంటి రత్నం మట్టికొట్టుకు పోతున్నాడు. వెంకన్న మాటల్లో అయితే "అతనికంటే కామందే నయం". అటువంటి పుల్లయ్య కొడుకు వెంకన్నకు చదువుకోవాలన్న కోరిక బలంగా ఏర్పడింది. చదువుకోవాలనే ఈ కోరికతో పాటు ఒకరిదగ్గర కట్టు బానిసలుగా పనిచేసే వ్యవస్థ మీద అతనికి కోపం, కసి ఉంది. అందుకే ఈ పాత్ర ప్రవేశం బానిస వ్యవస్థ మీద వెంకన్నకు ఉన్న నిరసన భావాన్ని వ్యక్తంచేస్తూ ప్రారంభం అవుతుంది. వెంకన్న దృష్టిలో పాలేరు అంటే పశువుతో సమానం. వెంకన్నకు చదువుకోవాలన్న కోరికతోపాటు అతను గాయకుడు కావడం, ప్రతిభ కలిగినవాడు కావడం స్వతసిద్ధంగా వచ్చిన లక్షణాలు.

వెంకన్నలో ఉన్న ఈ లక్షణాలు కుబేర్రావుకు కోపం తెప్పించడానికి కారణమైతే, ఉపకారికి, వనబాలకు మాత్రం అతని మీద జాలిపడటానికి,సహాయం చేయడానికి కారణాలయ్యాయి. కుబేర్రావు అనేక సందర్భాలలో వెంకన్నను అకారణంగా తిట్టాడు, కొట్టాడు. పైపెచ్చు పుల్లయ్యను కూడా రెచ్చగొట్టి అతనిచేత కూడా వెంకన్నను కొట్టించాడు. ఈ పరిస్థితిలో వెంకన్నకు ఊరట కలిగించి, అతనిలో అత్యస్థైర్యం పెంచడానికి కారణమైన వ్యక్తులు ఇద్దరు. వారిలో ఉపకారి ఒకరైతే, వనబాల మరొకరు. వెంకన్న చదువుకోవడానికి ముఖ్యకారకుడు ఉపకారి. రెండవ వ్యక్తి వనబాల. రెండవ దశలో సుందరం, రామం అతని చదువుకు కారణమవుతారు.

రైతువాడ గ్రామ శివారులో కుబేర్రావు పంట పొలాలకు దగ్గరలో పాఠశాల ఉండడం అక్కడ పశువులను కాసే వెంకన్న పాఠశాలకు వచ్చిపోయే విద్యార్థులను నిత్యం గమనిస్తుండడం కూడా అతనిలో చదువుకోవాలన్న పట్టుదల బలీయం కావడానికి మరో కారణమైంది. అతనిలో ఈ కోరిక పెరుగుతున్నాకొద్దీ అందుకు ప్రతికూల వాతావరణం ఎక్కువవుతూ వచ్చింది. ఈ వ్యతిరేకత కుబేర్రావు, నుంచి వచ్చింది ఒక ఎత్తైతే, తండ్రి నుంచి కూడా రావడం మరింత బాధాకరం. పరిమితులు లేని మూర్ఖత్వం పుల్లయ్యకు ఉంది. అతను కుబేర్రావు చేతిలో కీలుబొమ్మ. అంతెందుకు తన భార్య చావుకు కుబేర్రావే కారణం అన్న

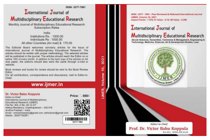
Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

విషయాన్ని కూడా తెలుసుకోలేకపోయిన అజ్ఞాని.

ఈ పరిస్థితులన్నీ వెంకన్నను నిస్పృహకు లోను చేశాయి. కృంగదీశాయి. రెండుసార్లు అతను ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించాడు. ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించిన రెండుసార్లు వెంకన్నను కాపాడింది వనబాలనే. వనబాల అగ్రకులానికి చెందిన సంపన్న కుటుంబపు బిడ్డ. వెంకన్న కాలుకు దెబ్బతగిలితే ఆమె స్వయంగా కట్టుకట్టడానికి ప్రయత్నించింది. వెంకన్న వారిస్తూ “నీ బంగారు చేతులు నెత్తురవుతాయి’ అన్నాడు. మరొకచోట “నీ పాదాలకి కంపలైనా ముళ్ళు ముడుచుకొని పువ్వులే ఇస్తాయిలే” అంటాడు. వెంకన్న దృష్టిలో వనబాల ఒక దేవత. అటువంటి వ్యక్తి స్వయంగా తన కాలుకు కట్టుకట్టబోయింది. తన ఆకలిని గ్రహించి అరటిపండ్లు ఇచ్చింది. “వేసవి నడి మధ్యాహ్నంలో చలివేంద్రంలాగా అనిపించింది వనబాల అతని మనసుకు. “నేను చనిపోయి ఈ కామందులకు కామందు నై పుడతాను. ఈ కామందు, మా బాబు నాకు పాలేళ్ళు అయి పుడతారు. అప్పుడు నా పగ సాధించుకుంటాను” అన్న వెంకన్న మాటల్లో తనకు చదువు మీద ఉన్న ఆసక్తితోపాటు దాన్ని అడ్డగిస్తున్న వ్యక్తులపై ఎటువంటి కోపం, ఆగ్రహం ఉన్నదో తెలుస్తుంది.

కాకినాడకు వెళ్ళడానికి కావల్సిన బస్సు ఛార్జీలు, ఉత్తరాన్ని తీసుకొని వెంకన్న బయలుదేరతాడు. దారిలో నడుస్తూ తన గురించి ఆలోచించుకున్నాడు. “బాధ అసంతృప్తి లక్షణం” అని అతనికి అనిపించింది. అందుకే ఆశాజీవిగా తన అడుగులు ముందుకు వేశాడు. ప్రయాణ బడలిక కారణంగా దారిలో అలసిపోయి ఒకచోట విశ్రమించాడు. ఈ అలసటలో నిద్ర కూడా వచ్చిందతనికి, నిద్రపోవడం వల్ల మరో ప్రమాదం జరిగింది. తాను తెచ్చుకున్న పదిరూపాయలు దొంగలు దోచుకున్నారు. పది రూపాయలతో పాటు ఉత్తరం కూడా పోయింది. కాలినడకన కాకినాడ చేరుకోవడానికి అతనికి ఎన్నో రోజులు పట్టింది. ఆ మహానగరంలో అతనికి అన్నం దొరకలేదు. ఆకలికి తట్టుకోలేక పోయాడు. ఎన్నిరోజులు తిరిగినా తుది అంతూ కనిపించని పట్టణంలో తిరిగి తిరిగి అలసిపోయి కారుకిందపడి చనిపోవడానికి ప్రయత్నించాడు. ఇదే సమయంలో అతన్ని వెతుకుతున్న సుందరం అక్కడికి రావడంతో ఆ ప్రమాదం నుంచి బయటపడి అనాథ శరణాలయం చేరుకున్నాడు వెంకన్న. అతని ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం ఇది మూడోసారి. రెండుసార్లు వనబాల అతన్ని రక్షిస్తే, మూడోసారి వనబాల అన్న సుందరం అతన్ని కాపాడాడు.

కాకినాడకు వెళ్ళిన తరువాత తన ఊర్లో పరోక్షంగా చదువుకున్న చదువు అతనికి ఉపయోగపడింది. ప్రయివేటుగా మెట్రిక్ పరీక్ష రాయడానికి ఈ చదువు వెంకన్నకు సహాయపడింది. ఆ తరువాత పట్టుదలతో చదువుకొని బి.ఎ. చదువును మొదటి తరగతిలో పూర్తిచేశాడు. తన చదువుకు, అభివృద్ధికి కారకులైన ఉపకారికి, వనబాలకు మనసులోనే కృతజ్ఞతలు చెప్పుకున్నాడు. ఇంకా పై చదువులు చదవాలని కోరిక

Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

ఉన్నప్పటికీ ఆ చదువును అంతటితో ముగించి తనవాళ్ళ అభివృద్ధికి తోడ్పడాలనుకున్నాడు. తన చదువు, అభివృద్ధి తనకే పరిమితం కాకుండా గ్రామానికి వెళ్ళిపోయి ఉపకారి మాస్టారుకు తోడుగా ఉంటూ చదువు ఉద్యమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోవాలనుకున్నాడు. చదువుకున్నవాడిగా బానిస వ్యవస్థను తనవంతు రూపుమాపాలనుకున్నాడు. ఒక అధికారిగా ఉంటూ కూడా ప్రజాసేవ చేయవచ్చు అని రామం నచ్చచెప్పిన తరువాత డిప్యూటి కలెక్టర్ ఉద్యోగానికి ప్రయత్నించి, సఫలుడయ్యాడు.

రామానికి, వనబాలకు పెళ్ళి నిశ్చయం అయిందని తెలిసిన తరువాత వెంకన్న ఎంతో కృంగిపోయాడు. ఏ వ్యక్తినైతే చిన్నప్పటి నుంచి ఒక దేవతగా ఆరాధించాడో ఆ వ్యక్తి తనకు దూరం కావడాన్ని అతను తట్టుకోలేకపోయాడు. వనబాలను తను ఎంత ప్రేమించాడో అతనికి స్పష్టంగా అర్థమైంది కూడా ఆసమయంలోనే. వనబాల తనకోసం చేసిన త్యాగానికి ప్రతిఫలంగా తన బ్రతుకును ఆమె పాదాలకు అర్పించి సేవించాలనుకున్నాడు. తన అభివృద్ధి అంతటికీ చైతన్యశక్తిగా నిలచిన వ్యక్తి వనబాల. ఈ ఆలోచనలతో చిక్కిపోయిన వెంకన్న రైతువాడ క్యాంపు పేరుతో తన ఊరికి వెళ్ళడం, వీళ్ళిద్దరి ప్రేమ గురించి రామం, సుందరం మొదలైన వాళ్ళందరికి తెలిసిపోవడం, చివరికి కథ సుఖాంతం కావడం జరుగుతుంది. ఇదే సమయంలో అక్రమకేసులో జైలుకు వెళ్ళిన ఉపకారిని, వీరేశంను మెజిస్ట్రేట్ హోదాలో విడిపించాడు. తన తండ్రిని వెదికించాడు. కుబేర్రావు అప్పటివరకు చేస్తూ వచ్చిన దౌర్జన్యాలను క్షమించాడు. కుబేర్రావును వెంకన్న క్షమించడం కూడా చదువు ప్రాధాన్యాన్ని చెప్పడానికే. చదువు వల్ల క్షమాగుణం కలుగుతుందన్నది రచయిత ఉద్దేశ్యం. తనకు సహాయం చేసిన ఉపకారిని తనతోపాటు ఉ ండిపొమ్మని కోరడం వెంకన్నలోని కృతజ్ఞతాభావానికి, ఉన్నతమైన గుణానికి నిదర్శనం. తను ఏ గ్రామంలో కష్టాలకు, అవమానాలకు గురయ్యాడో ఆ గ్రామంలో ఒక ఉన్నతమైన హోదాలో, గుర్తింపులో గౌరవించబడ్డ వ్యక్తి వెంకన్న.

వనబాల:

వనబాల సుందరం చెల్లెలు. తన గ్రామం అయిన రైతువాడ పాఠశాలలో చదువుకుంటుంది. ఆ ఊరిలో తన వయసున్న పిల్లలు పాలేర్లుగా పనిచేయడం పట్ల ఈమెకు సానుభూతి ఉంది. వాళ్ళు కూడా తనలాగే బడికి రావాలని వనబాల కోరుకుంటుంది. కుబేర్రావు దగ్గర పాలేరుగా పనిచేస్తున్న వెంకన్న బడికి రాలేకపోతున్నందుకు ఈమె ఎంతగానో బాధపడింది. వెంకన్నలోని తెలివితేటలతోపాటు అతను గాయకుడు కావడం వనబాలను ఆకర్షించిన అంశాలు. వెంకన్న పాలేరుతనం మాన్పించి, అతను బడికి వచ్చేలా చేయాలని ఉపకారి లాగే తపనపడిన వ్యక్తి ఈమె. అన్నం తినకుండా వచ్చి పశువులను కాస్తున్నందుకు బాధపడ్డ వనబాల తన పుస్తకాల సంచిలో తనకోసం తెచ్చుకున్న ఆహార పదార్థాలను

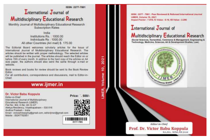
Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

వెంకన్నకు పెట్టి అతని ఆకలిని అనేకసార్లు తీర్చింది. "నేనుండగా నీకు ఆకలా" అంటూ అభయం ఇచ్చింది. వెంకన్న వాటిని తినడానికి బ్రతిమిలాడి తినిపించింది. "వెధవ పాలేరు తనం మానెయ్యి" అంటూ సలహా ఇచ్చింది. వెంకన్నను కుబేర్రావు కొట్టేదెబ్బలు, వెంకన్న తండ్రి మూర్ఖత్వం అతన్ని ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనే ఆలోచనకు పురికొల్పుతాయి. ఇటువంటి సందర్భాలలో అతనిలో ధైర్యాన్ని నూరిపోసి, ఆత్మస్థైర్యాన్ని కలిగించింది వనబాలనే. వెంకన్న జ్వరంతో బాధపడుతూ జ్వరం తగ్గే మందు తాగను అని మొండికేసినపుడు అతన్ని బుజ్జగించి, అనునయించి ఆ మందు తాగించగలిగింది వనబాలనే. సీతమ్మ, పుల్లయ్య చివరికి ఉపకారి కూడా చేయలేని ఈ పనిని వనబాల చేయగలిగింది.

వెంకన్న కాకినాడకు వెళ్ళడానికి ఏర్పాట్లు చేసింది ఉపకారి. అయితే అందుకు తనవంతుగా తోడ్పాటునందించింది వనబాల కుబేర్రావు పుల్లయ్యను పనిలోంచి తీసివేసిన తరువాత అతను దిక్కులేనివాడు అయ్యాడు. ఆ పరిస్థితిలో అతన్ని ఆదరించింది వనబాలనే. "ఈ వృద్ధుడు నిర్భాగ్యుడు ఇప్పుడు ఎక్కడికి పోతాడో, ఎలా బ్రతుకుతాడో" అనుకొని, తన తల్లికి చెప్పి, అన్నంపెట్టి ఆదరించింది. వెంకన్న ఉన్నత చదువులకోసం డబ్బు అవసరం అవుతుందని తెలుసుకున్న వెంటనే ఏమాత్రం సంకోచించకుండా మెడలోని 'కాసులపేరు' తీసి ఉపకారికి ఇచ్చింది. "నీవు చిన్నపిల్లవు. స్వతంత్రురాలివి కాదు. వీటి పర్యవసానం తీవ్రంగా ఉంటుంది అని చెప్పినపుడు ఒక అనాధ చదువుకోసం నాకు చేతనైన సహాయం చేయడంలో తప్పులేదు" అంటూ తను చేస్తున్న పనిని సమర్థించుకోవడంతోపాటు ఉపకారికి నచ్చజెప్పగలిగింది. ఈ పని చేయడం వల్ల ఆమె అతనికి మించిన మహోపకారబుద్ధిని ప్రదర్శించగలిగిందని చెప్పవచ్చు.

ఇక చివరలో తన పెళ్ళిని రామంతో తన అన్న నిశ్చయించిన తరువాత ఆమె అంతరంగంలో అప్పటివరకు గూడుకట్టుకున్న ప్రేమ ఒక్కసారిగా బయటకు పొంగింది. ప్రేమ అనే అమృతాన్ని పోసి వెంకన్న అనే చెట్టును ఆమె ఇన్నాళ్ళు పెంచుకుంది. ఈ చెట్టును ఆమె "భూగర్భమందుండి కూర్చుకున్నది" తప్ప మధ్యలో పెంచుకున్న చెట్టుకాదు. ఇప్పుడా చెట్టు వికసించి, పూవులు పూస్తున్న సమయంలో విధి ఆ పూవులను గిల్లేస్తుంది. ఈమె చిన్నప్పుడు బడికి వెళుతున్నపుడు దారిగట్ల మీద ఉన్న గడ్డిపూవులను తెంపి వాటి కాడలను నోట్లో పెట్టుకొని తేనెను పీల్చివేసేది. ఇప్పుడు ఆమె విషయంలోనూ అదే జరుగుతుంది. వెంకన్నను తప్ప పరాయివాడిని పెళ్ళి చేసుకోకూడదని గట్టి నిర్ణయానికి వచ్చింది. అది సాధ్యం కాకపోతే ఆత్మహత్యే శరణ్యంగా భావించింది. సీతమ్మ తన దగ్గరికి వచ్చినపుడు "భాగ్యవంతుల కంటే పేదవాళ్ళే నిజమైన సౌఖ్యవంతులు" అని బాధపడింది. రామం, వెంకన్న ఒకే దగ్గర ఉంటున్నారు అని తెలిసిన తరువాత వనబాల మరింత హతాశయురాలైంది. ఒకప్పుడు వెంకన్నను ఆత్మహత్య నుంచి

Cover Page

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

తప్పించిన వనబాలే విధిలేని పరిస్థితిలో నూతిలో దూకి ఆత్మహత్య చేసుకోబోయింది. ఇదే సమయంలో వెంకన్న ఆమెను చూడడం, రక్షించడం, వాళ్ళ ప్రేమ అందరికి తెలియడం, పెళ్ళికావడం జరిగిపోతాయి. పాలేరుగా పనిచేస్తున్న వెంకన్నకు మొదటినుంచి ధైర్యం చెప్పి, సహాయం చేసి, అతని ఉన్నత చదువులకు, ఉద్యోగానికి కారకురాలు కావడంతోపాటు కులమతాలకు అతీతంగా వెంకన్నను ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకున్న వ్యక్తిగా భీమన్న ఆమె పాత్రను సృష్టించాడు.

కుబేర్రావు రైతువాడ గ్రామంలో భూస్వామి. చదువుకోని ఒట్టి మూర్ఖుడు, స్వార్థపరుడు, స్త్రీలోలుడు. భూస్వామ్య భావజాలానికి పూర్తిగా ప్రతినిధి. ఇతనికి రైతువాడ గ్రామశివారులో, బడికివెళ్ళే దారిలో పంటపొలాలున్నాయి. ఈయన దగ్గర వెంకన్న అనే పిల్లవాడితోపాటు అతని తండ్రి పుల్లయ్య పాలేరుగా పనిచేస్తున్నాడు. సీతమ్మ వీరేశం అనే మరికొంతమంది కూడా కుబేర్రావు దగ్గర పనిచేస్తున్నారు. పాలేర్లు చదువుకోవడమన్నా, వాళ్ళకు తెలివితేటలు ఉండటమన్నా ఏ మాత్రం ఇష్టంలేని వ్యక్తి కుబేర్రావు. వాళ్ళలో పాటలు పాడే వాళ్ళంటే మరీ అయిష్టం. అతని దగ్గర పాలేరుగా పనిచేస్తున్న వెంకన్నకు చదువుకోవాలన్నది కోరిక. కుబేర్రావుకు అది ఇష్టంలేదు. పైపెచ్చు వెంకన్న. ఈ బానిసత్వమును బాపుమురా అంటూ భూస్వామ్య భావజాలానికి వ్యతిరేకమైన పాటలు పాడుతున్నాడు. పశువులు నువ్వు చేనులో పడ్డాయని వెంకన్న మీద అతనికి కోపం రాలేదు. అతని కోపానికి కారణాలు ఇవే. వెంకన్న రాత్రి బడికి పోతున్నాడాని తెలిసిన తరువాత అతనికోపం మరింత పెరిగింది. వెంటనే వెంకన్న చదువు విషయం తండ్రి పుల్లయ్యకు చెప్పి అతన్ని రెచ్చగొట్టాడు. ఎంకడితో మీ ఆచారం అంతా మట్టి కలిసిపోతుందని చెప్పడంతోపాటు అతన్ని పనిలోంచి తీసేస్తానని బెదిరించాడు. వనబాలతో వెంకన్న మాట్లాడటం కూడా కుబేర్రావుకు నచ్చలేదు. "చదువుకునే పిల్లలతో నీకు స్నేహమేంటిరా" అంటూ వెంకన్న చేతిలో ఉన్న పుస్తకాన్ని చింపివేసిన దుర్మార్గుడు కుబేర్రావు. వనబాల వెంకన్నకు ఇచ్చిన అరటిపళ్ళను తన తోటలోంచి దొంగిలించావా అంటూ అతనికి దొంగతనం అంటగట్టి చితకబాదుతాడు. వెంకన్నను కొట్టకుండా అడ్డుకోబోయిన ఉపకారి మీద కూడా చేయి చేసుకోబోతాడు. "చాతుర్వర్ణాలను దేవుడే పుట్టించాడు. ఎవరి పనులు వాళ్ళే చెయ్యాలి" అంటూ తనకు తెలిసిన మిడి మిడి జ్ఞానంతో ఉపకారికి హితబోధ చేయబోయి భంగపడతాడు. వెంకన్నకు ఆరోగ్యం బాగలేనప్పుడు ఏ మాత్రం సానుభూతి చూపకుండా మాట్లాడుతాడు.

వీరేశం, సీతమ్మ ఈ ఇద్దరు సన్నిహితంగా ఉండటాన్ని కూడా కుబేర్రావు భరించలేకపోతాడు. పొలం దగ్గర ఒంటరిగా పనిచేస్తున్న సీతమ్మ మీద బలత్కారం చేయబోతాడు. "నువ్వు పాలేరుదానవు, నేను కామందును నేను ఏది చెప్పినా నువ్వు చేయాలి" అంటూ తన నీచ స్వభావాన్ని బయట

Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

పెట్టుకుంటాడు. పనిలోంచి తీసేస్తే పస్తులతో చస్తావు" అంటూ బెదిరిస్తూనే "కొంచెం వినవే నీ కాళ్ళకు మొక్కుతాను" అంటూ దిగజారి మాట్లాడుతాడు. "కామందు అంటే సగం మొగుడు" అని ఆమెతో చెప్పడం, "నీ అప్ప నా చేతిలోనే చచ్చిపోయింది" అనడం కుబేర్రావులోని అపరిమితమైన నీచ స్వభావానికి, దుష్టబుద్ధికి నిదర్శనం. పుల్లయ్య వచ్చి వెంకన్న, సీతమ్మ కనపడటం లేదు అని కుబేర్రావుతో అన్నపుడు వెంకన్న లేపుకు పోయాడని కేసు పెట్టమంటాడు. వాళ్ళిద్దరి మధ్య అక్రమసంబంధాన్ని అంటగట్టి మాట్లాడడం కుబేర్రావుకే చెల్లింది. పుల్లయ్య బలహీనతలను, అమాయకత్వాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని ఆ కుటుంబాన్ని అప్పటివరకు సాధిస్తూ వచ్చిన కుబేర్రావు చివరకు తనను నమ్ముకున్న పుల్లయ్యను కూడా పనిలోంచి తీసివేసి ఒంటరి వాడిని చేస్తాడు.

వెంకన్న కాకినాడకు వెళుతున్నపుడు దొంగరామన్నను, ఉపకారి కాకినాడకు వెళుతున్నపుడు రౌడీ రంగన్ని పంపించి వాళ్ళను ఇబ్బందులకు గురిచేస్తాడు. వెంకన్న డిప్యూటీ కలెక్టర్ హోదాలో గ్రామానికి తిరిగివచ్చిన తరువాత "మహాప్రభో నన్ను క్షమించండి, నేను అపరాధిని" అంటూ అతని ముందు మోకరిల్లబోతాడు. చేసిన తప్పులను క్షమించమని వెంకన్నను ప్రాధేయపడతాడు. పుల్లయ్యను వెతకడానికి స్వయంగా తానే వెళతానంటాడు. ఇలా తన క్రూరబుద్ధితో, అహంకారంతో వెంకన్నను, వెంకన్న కుటుంబాన్ని ఎన్నో ఇబ్బందులకు గురిచేసి చివరికి పశ్చాత్తాపం పొందిన పాత్రగా కుబేర్రావు పాత్రను రచయిత ఇందులో తీర్చిదిద్దాడు.

ఇతర పాత్రలు:

ఇక ఇతర పాత్రల విషయానికి వస్తే, వీరేశు కూడా వెంకన్నలాంటి వ్యక్తే. వీళ్ళిద్దరిది ఒకే నేపధ్యం. అయితే చదువుకోవాలన్న అభిలాష వీరేశంకు స్వతహాగరాలేదు. అందువల్ల అటువంటి వ్యక్తికోసం ఎంతమంది ఉపకారులు వనబాలలు కష్టపడ్డా వీరేశంలాంటి వాళ్ళు చదువుకోలేదు. చదువుకోవాలని అభిలాష ఉన్న వ్యక్తికి లేని వ్యక్తికి తేడా చూపించడానికే వీరేశం పాత్రను రచయిత! ఇందులో సృష్టించాడు. ఇంతకు మినహా వీరేశం పాత్ర ఇందులో అదనంగా సాధించింది ఏమీలేదు. అయితే కుబేర్రావు క్రూరత్వాన్ని, అతని దుర్మార్గపు పోకడలను మరింత విస్తరించి చెప్పడానికి ఈ పాత్ర కొంత ఉపయోగపడ్డప్పకీ అది పూర్తిగా ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ పాత్రగానే మిగిలిపోతుంది. సీతమ్మ పాత్ర కూడా దాదాపు ఇంతే. తల్లిలేని వెంకన్నకు సీతమ్మ తల్లిలాంటి సేవలు చేసింది. వెంకన్నకు ఈమె పిన్ని అవుతుంది. వెంకన్న తల్లి చనిపోయినప్పటి నుంచి వెంకన్న ఇంట్లోనే ఈమె ఉంటూ తల్లిలేని లోటును తీరుస్తుంది. వీరేశం, సీతమ్మ ఈ ఇద్దరు కుబేర్రావు దగ్గర ఎంతో నమ్మకంగా పనిచేస్తున్న వాళ్ళే. వీళ్ళిద్దరూ ప్రేమికులు కూడా. అయినా సీతమ్మ మీద కుబేర్రావు అత్యాచారం చేయబోతాడు. వీరేశం దాన్ని

Cover Page

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY EDUCATIONAL RESEARCH
ISSN:2277-7881; IMPACT FACTOR :7.816(2021); IC VALUE:5.16; ISI VALUE:2.286
Peer Reviewed and UGC listed and Refereed Journal: VOLUME:10, ISSUE:7(1), July: 2021
Online Copy of Article Publication Available: www.ijmer.in
Digital certificate of publication: http://ijmer.in/pdf/e-Certificate%20of%20Publication-IJMER.pdf
Scopus Review ID: A2B96D3ACF3FEA2A
Article Received: 4th July
Publication Date:30th July 2021

DOI: http://ijmer.in.doi./2021/10.07.20.1.1

అడ్డుకుంటాడు. కుబేర్రావు అసలు స్వరూపం వీళ్ళిద్దరికి ఒకేసారి తెలుస్తుంది. ఈ రెండు క్యారెక్టర్లను కుబేర్రావు నుంచి ఒకేసారి దూరం చేయడం వల్ల అతని బలాన్ని పరోక్షంగా తగ్గించినవాడు అయ్యాడు రచయిత. వెంకన్న కూడా సంఘటన జరిగిన రాత్రే వెళ్ళిపోవడంతో కుబేర్రావుకు ముగ్గురు పాలేర్లు ఒకేసారి వెళ్ళిపోయిన వాళ్ళు అయ్యారు.. మానసికంగా కుబేర్రావు బలహీనపడడానికి ఇది కూడా కొంత కారణమే. రామం, వెంకన్న ఒకే దగ్గర ఉంటున్నారని సీతమ్మ వనబాలకు చెప్పడం సీతమ్మ అదనంగా చేసిన మరో పని.

సుందరం, రామం పాత్రలను కూడా ఆదర్శవంతమైన పాత్రలుగా మలిచాడు రచయిత. వెంకన్న కాకినాడకు వెళ్ళిన తరువాత వెంకన్న అభ్యున్నతికి పూర్తిగా పాటుపడ్డ పాత్రలు ఇవి. “ప్రభుత్వం నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్యను అమలు జరుపనంత కాలం పేదల్ని మనం బడికి ఆకర్షించలేం” అని సుందరం ఉపకారితో అన్న మాటల్లో సుందరం ముందుచూపు వ్యక్తమవుతుంది. తన చెల్లెలైన వనబాలకు కులమత పట్టింపులు లేకుండా రామంతో పెళ్ళి నిశ్చయించడం, చివరకు వెంకన్నతో పెళ్ళి చేయడం అతనిలోని ఆదర్శగుణాలకు గీటురాళ్ళే. వెంకన్న, వనబాల ప్రేమికులు అని తెలిసిన తరువాత వాళ్ళిద్దరి పెళ్ళికి రామం అంగీకరించడం అతనిలోని గొప్పతనానికి నిదర్శనం..

ఇలా ఈ నాటకంలోని ప్రతి పాత్ర గొప్ప ప్రయోజనాన్ని ఆశిస్తూ మలచబడ్డదే. పద్మభూషణ్, డా॥ బోయి భీమన్న రాసిన ఈ ‘పాలేరు’ నాటకం ఎంతగానో ప్రజాదరణ పొందడానికి ఈ నాటకంలో తీసుకున్న వస్తువు ఒక కారణమైతే, రచయిత పాత్రలను సృష్టించిన తీరు కూడా మరో కారణంగా చెప్పవచ్చు.

ఆచార్య పంతంగి వెంకటేశ్వరు
తెలుగు విభాగం,
కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం, వరంగల్లు